ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΚΡΗΤΩΝ ΡΟΔΟΥ "Ο ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ"

Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΣΗ ΚΡΗΤΗΣ ΧΤΥΠΑ ΚΑΙ ΣΤΗ ΡΟΔΟ

του Ψηλορείτη οι στράτες

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο Κ. ΡΟΔΟΥ
Αριθμός Αδείας 9

PRESS POST X+5 PRESS POST

Κωδικός 234248

ΕΛΤΑ Hellenic Post

Τεύχος 100 • Νοέμβριος 2015 - Ιανουάριος 2016
• Τ.Θ. 328 85100 Ρόδος

ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΑ

ΞΥΛΟΦΟΥΡΝΟΜΑΓΕΙΡΕΜΑΤΑ

Ζωντανή μουσική
κάθε Παρασκευή & Σάββατο!

Κλαυδίου Πέππερ 115-117 (περιοχή Ζέφυρος)
85100 Ρόδος, Τηλ.: 2241116072

ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΡΟΔΟΥ
Με την τεχνογνωσία των
Εκπαιδευτηρίων Γείτονα

10ο χλμ Ρόδου - Λίνδου
Τηλ.: 22410 87747

Γνώση

Βρεφονηπιακός Σταθμός
Νηπιαγωγείο
Δημοτικό
Γυμνάσιο
Λύκειο
International Baccalaureate

ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΡΟΔΟΥ

Πολιτισμός
Άθληση

Μοναδική Επιλογή!

Απ. Παύλου 22
85100 Ρόδος
metalorho@gmail.com

ΑΣΑΟΥΤΗ
Μ & Χ
ΑΤΖΗΜΙΧΑΗΛ & ΣΙΑ Ο.Ε.

ΜΕΛΕΤΗ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ - ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΤΙΡΙΩΝ

ΜΕΤΑΛΛΟΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΑΕ

ISO9001:2008

PISCINES DEALES
Ο υδάτινος κοσμος σας!

Τηλ. 22410 66839 fax 22410 03520
Κιν. 6944596790, 6948624430

Η καρδιά στη Κρήτης χτυπά και στη Ρόδο

Τεύχος 100 • Νοέμβριος 2015 - Ιανουάριος 2016
Κυκλοφορεί ανά 3μηνο • Τιμή τεύχους: 0.10 Ευρώ

του Ψηλορείτη οι Στράτες

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περιοδική Πολιτιστική έκδοση της
Αδελφότητας Κρητών Ρόδου
«Ο ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ»
Οδός: Πατριάρχου Αθηναγόρα 28
Τηλ. & Fax: 2241026738 - Τ.Θ. 328 Ρόδος 85100
www.psiloritis.gr

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
Υπεύθυνος Σύνταξης - Τυπογραφείου
ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΙΩΤΑΚΗΣ • Τηλ: 22410.20638

Στο τεύχος αυτό συνεργάστηκαν οι:
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΑΚΗΣ
π. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΛΙΒΑΚΗΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ:
Πρόεδρος: Γιάννης Νιωτάκης
Α' Αντιπρόεδρος: Αντώνιος Ευαγ. Ξεπαπαδάκης
Β' Αντιπρόεδρος: Μανώλης Τσιρακάκης
Γεν. Γραμματέας: π. Εμμαν. Σκλιβάκης
Ειδικ. Γραμματέας: Μαρίνα Παπαδάκη
Ταμίας: Νικηφόρος Στρατήγης

Έφοροι Πνευματικών &
Πολιτιστικών Δραστηριοτήτων:
Νίκος Κουρουπάκης
Φωτεινή Φωνιαδάκη
Δημήτρης Παπασταματίου

Έφοροι Λέσχης:
Ελένη Ποντικάκη
Ειρήνη Μάτση - Ντελλάκη

Εξελεγκτική Επιτροπή:
Βαγγέλης Κορακάκης
Ευφροσύνη Κουβίδη
Κων/νος Αλεξ. Παπαδάκης

Τα επώνυμα άρθρα εκφράζουν προσωπικές θέσεις των συντακτών τους.

Σχεδιασμός - Εκτύπωση:
Γραφικές Τέχνες - Εκδόσεις Βιβλίων
ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ Α. & ΣΙΑ Ο.Ε.
Τηλ.& Fax.: 22410.23768 ΡΟΔΟΣ
e-mail:papsot4@otenet.gr

Σελίδα

- Απο τεύχος... σε τεύχος.....5
- Μνήμες από το Αρκάδι.....6
- Ο Αρχιεπίσκοπος Κρήτης.....8
- Το Αρκάδι των Αγγέλων.....9
- Η συμμετοχή των παιδιών.....10
- Κρητικόπουλα στα Πανεπιστήμια.....11
- Οι Σταυραετοί στη Νίσυρο.....12
- Ο Κρητικός πάπας.....13
- Γελάτε γιατί αλλιώς.....14
- Μπράβο Μηνά.....16
- Αφιέρωμα του «Ψηλορείτη οι Στράτες».....18
- Αξίζει να θυμηθούμε.....25
- Με βάρσαμο κι αρισμαρή.....28
- Αθιβολές - Νάκλια.....29

Κρήτη 1955
Φώτο:
Erich Lessing

Σχεδ. Εξωφύλλου:
Ρένα Βουτυράκη

Ελάτε στα
Συνεταιρισμένα
Φαρμακεία
Μέλη
ΣΥΦΑΚ
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΩΝ
ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΙ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΩΝ
Συμβουλευτείτε τον Φαρμακοποιό σας
για την ομορφιά
& την ευεξία σας!
Περιηγηθείτε στις Διαδραστικές οθόνες
στα συνεταιρισμένα Φαρμακεία μας!
τώρα και e-shop!
www.syfak.com

Από τεύχος... σε τεύχος

Του Ψηλορείτη οι στράτες - εκατό τεύχη

Η σύνταξη του περιοδικού στο πρώτο του τεύχος τον Ιούλιο του 1989, σημείωνε:

«Είναι καιρός ν' αποκτήσει «Ο Ψηλορείτης» τη φωνή του. Είναι καιρός η φωνή της Αδελφότητας να φτάσει και στον τελευταίο Κρητικό ή φίλο της Κρήτης στη Ρόδο.

Το οφείλαμε όχι μόνο για να πληροφορούμαστε κάποια γεγονότα ή ειδήσεις που μας αφορούν και μας ενδιαφέρουν, αλλά κυρίως γιατί, ένα έντυπο σαν κι αυτό πρέπει να γίνει το σκαλοπάτι που θα πατήσουμε για να δούμε «μιάολια πια αλάργο» από τα καθημερινά μας προβλήματα και να «βιγλίσουμε τσι ρίζες μας που όλο και πολεμούνε να μας τσι ξεπατώσουνε» πότε με τον ένα και πότε με τον άλλο τρόπο.

Το περιοδικό μας λοιπόν δεν έχει άλλο σκοπό από το να συμβάλει στην επικοινωνία μεταξύ μας, στο σμίξιμο όλων των συμπατριωτών και από το να γίνει η στράτα που θα μας φέρει κοντά στις ρίζες μας, που θα μας θυμίσει την καταγωγή και τον πολιτισμό μας, την τεράστια πολιτιστική μας κληρονομιά, αυτά δηλαδή για τα οποία πρέπει να 'μαστε περήφανοι...».

Μια ευχή – και στα εκατό – που έγινε πραγματικότητα.

Είκοσι έξι χρόνια μετά, ο χρόνος μας επιτρέπει να κάνουμε μια αποτίμηση. Αν το περιοδικό της Αδελφότητας κατάφερε να επιτύχει το σκοπό για τον οποίο εκδόθηκε, αυτό θα το κρίνετε εσείς, οι αναγνώστες του.

Εκείνο που θέλουν να εκφράσουν από τη στήλη αυτή οι υπεύθυνοι έκδοσής του είναι ένα μεγάλο «Ευχαριστώ» σ' όλους όσοι συνέβαλαν στο να συνεχιστεί, όλα αυτά τα χρόνια, η κυκλοφορία του.

Για να τροφοδοτηθούν οι ρίζες που είναι βαθιά ριζωμένες στα χώματα της πατρώας γης. Για να μπορέσουμε να αντισταθούμε στην αδιαφορία της καθημερινότητας και στη σύγχρονη ισοπεδωτική αντίληψη. Να μην ξεχάσουμε… Για να μεγαλώσουν τα κλαδιά της ιδέας της Κρήτης μέσα μας και μέσα στα παιδιά μας. Σαν σκέψη και σαν προορισμός που αξίζει να αγωνιζόμαστε… Για έναν κόσμο καλύτερο. Και ο πολιτισμός, τον οποίο υπηρετούμε με πάθος, είναι το καλύτερο μέσον αντίστασης στην πολύπλευρη κρίση που περνά ο τόπος μας.

Γιάννης Νιωτάκης

Μνήμες από το Αρκάδι*

Ο καθηγητής Κώστας Ξεξάκης, θυμάται για το Αρκάδι

Γεννήθηκα στις εικοσιτρείς του Μάη το χίλια εννιακόσια έντεκα στο χωριό Καψαλιανά Ρεθύμνου. Ο πατέρας μου Ανδρέας Ι. Ξεξάκης, κατήγετο από το χωριό Αναχουρδομέτοχα, που τώρα λέγεται Ελεύθερνα. Είχε αρκετή μόρφωση, γιατί είχε φοιτήσει μέχρι την Τρίτη τάξη του Σχολαρχείου στο Ρέθυμνο.

Η μάνα του τον απέσυρε από το σχολείο και γύρισε στην Ελεύθερνα, γιατί υπήρχε φόβος σφαγής από τους Τούρκους στο Ρέθυμνο. Είχε δυο μπαρμπάδες καλογέρους στ' Αρκάδι, τον Παΐσιο Νικολουδάκη, αδελφό της μητέρας του Γαρουφαλιάς Νικολουδάκη και τον Παρθένιο Κανακάκη, επίσης θείο του, οι οποίοι είχαν διασωθεί από το ολοκαύτωμα του 1866. Έτσι, εγώ παιδί, από μικρό άκουγα τον πατέρα μου να ιστορεί την ανατίναξη τ' Αρκαδιού. Ακούγοντας πολλές φορές ότι ο Κωστής Γιαμπουδάκης έβαλε φωθιά στο μπαρούτι κι ανατινάχτηκε η μπαρουταποθήκη, κάποτε εσκέφτηκα και ρώτησα το μπαμπά μου: «Μα, καλά, αφού έβαλε αυτός φωθιά στο μπαρούτι και ανατιναχθήκανε όλοι, (το παράξενο δε πώς σώθηκε ένα παιδί, η Σφακιαναντώναινα, που ζούσε στην Αμνάτο και μετά τον πόλεμο), πώς, λοιπόν, εμάθανε, ποιος είδε το Γιαμπουδάκη να βάζει φωτιά στην μπαρουταποθήκη, αφού είναι αδύνατον, αφού όλοι σκοτωθήκανε;». Κι ο μπαμπάς μου αμέσως μου απάντησε και μου λέει: «Μα, πολλή ώρα πριν γίνει η ανατίναξη, εφωνάζανε όσοι ήταν απάνω στη μπαρουταποθήκη, δυνατά εφωνάζαν

πολλές φορές: Όσοι δε θέλετε να πιαστείτε ζωντανοί στους Τούρκους, ελάτε 'παέ κοντά στη μπαρουταποθήκη, απού θα βάλει φωθιά στο μπαρούτι ο Γιαμπουδής». Και έτσι μαζεύτηκαν πολλοί εκεί.

Η σημερινή δε μπαρουταποθήκη όπως είναι και φαίνεται προς το βορεινό τμήμα της ένα μέρος μεσοχτισμένο και μάλιστα ένα μέρος της οροφής της, αυτά είναι μεταγενέστερα κτίσματα, διότι η μπαρουταποθήκη εξεθεμελιώθηκε τελείως κι από το παλαιό κτίσμα της μπαρουταποθήκης σώζεται μόνο ένα μικρό κομμάτι του τοίχου που είναι, όπως μπαίνομε από την τωρινή πόρτα της μπαρουταποθήκης, αριστερά μας. Χαμηλά μόλις κατεβούμε 2-3 σκαλοπάτια είναι ένα κομμάτι μεγάλο από τον παλιό τοίχο, τον αυθεντικό τοίχο της μπαρουταποθήκης, Ένα μεγάλο δε κομμάτι του τοίχου της μπαρουταποθήκης είναι έξω από τη μπαρουταποθήκη προφυλαγμένο με κάγκελα, το δε υπόλοιπο τμήμα της μπαρουταποθήκης εξηφανίσθη τελείως.

Το υπάρχον τμήμα της μπαρουταποθήκης που φαίνεται σαν νά 'ναι υπόλειμμα

συνέχεια στη σελίδα 7

Εκδηλώσεις «Αρκάδι 2015»

149η Επέτειος της μεγάλης εθελοθυσίας
Πρόσκληση

Προσκαλούμε όλους τους Κρητικούς και τους φίλους της Αδελφότητας να τιμήσουν με την παρουσία τους τις εκδηλώσεις που έχουν ενταχθεί στον εορτασμό της επετείου του ολοκαυτώματος του Αρκαδίου.

Κυριακή 15 Νοεμβρίου 2015 • Ι. Ν. Ευαγγελισμού Ρόδου – Ώρα: 09.30

- Επιμνημόσυνη δέηση για του ήρωες του ολοκαυτώματος της Ιεράς Μονής Αρκαδίου.
- Πανηγυρικός της ημέρας από τον Αρχιεπίσκοπο Κρήτης κ. Ειρηναίο.
- Κατάθεση στεφάνου στο Βωμό της Πατρίδας.
- Προσφορά κρητικού κεράσματος στη στέγη της Αδελφότητας (Π. Αθηναγόρα 28, Ρόδος).

Σάββατο 28 Νοεμβρίου 2015 • Δημοτικό Θέατρο Ρόδου – Ώρα: 20.00

«Το Αρκάδι των αγγέλων»

- Επετειακή εκδήλωση – αφιέρωμα στη θυσία των αγωνιστών του Αρκαδίου
- Συμμετέχουν: Η Ομάδα Ριζίτικου τραγουδιού, η Θεατρική Ομάδα, η Χορευτική Ομάδα «οι Σταυραετοί» και ο Δάσκαλος της Μουσικής, λυράρης Γιώργος Παραγυιός.

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

συνέχεια από τη σελίδα 6

ερειπωμένο και μισερό, είναι διότι εξαναχτίστηκε μετά η μπαρουταποθήκη από χρήματα που έστειλε ο σουλτάνος μετά τη συνθήκη του '69, που ειρηνεύτηκε, ετελείωσε η επανάσταση και εγίνηκε κάποια συμφωνία με την Τουρκία, έστειλε χρήματα και για την ανοικοδόμηση του Αρκαδιού.

Με τα χρήματα αυτά ανοικοδομήθηκε η Χανιώτικη πόρτα, η οποία είναι όπως ακριβώς ήτο πρώτα, διότι αυτή δεν υπήρχε, ήτανε χαλασμένη από τις κανονιές που έριχνε το κανόνι. Τότε ανοικοδομήθη και ένα μέρος της μπαρουταποθήκης. Όταν δε είχαν συμπληρωθεί οι τοίχοι της και ένα μέρος της οροφής μικρό, προς το βόρειο τμήμα της, τα λεφτά ετελείωσαν και τότε εζήτησαν να τους στείλει κι άλλα ο Σουλτάνος και η απάντηση ήταν ότι: «όσα σας έστειλα, φτάνουνε και δε στέλνω άλλα» κι έτσι έμεινε ημιτελής η ανακατασκευή της μπαρουταποθήκης, ώστε το κομμάτι που φαίνεται μισερό, δεν είναι ότι αυτό εσώθη από την ανατίναξη, αλλά αυτό εχτίστηκε μετά. Τα αυθεντικά κομμάθια της μπαρουταποθήκης είναι μόνο αυτά που σας είπα στην αρχή.

*** Εξιστόρηση του καθηγητή Κώστα Ξεξάκη, στον Αντώνη Σανουδάκη.**

ΠΗΓΗ: Ιστοσελίδα - http://www.politistiko-rethymno.org

Ο Αρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Ειρηναίος στις εκδηλώσεις για το Αρκάδι

Ο Αρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Ειρηναίος θα βρεθεί στη Ρόδο, προσκεκλημένος του Μητροπολίτη Ρόδου κ. Κύριλλου για να παραστεί στον εορτασμό του πολιούχου της πόλεως Αγίου Κωνσταντίνου του Υδραίου στις 14 Νοεμβρίου. Με χαρά δέχτηκε να παραμείνει στη Ρόδο και να συμμετέχει στον εορτασμό της επετείου της θυσίας των αγωνιστών της Ιεράς Μονής Αρκαδίου που οργανώνει η Αδελφότητα Κρητών Ρόδου την Κυριακή 15 Νοεμβρίου.

Ο Αρχιεπίσκοπος Ειρηναίος έχει γεννηθεί στο Μιξόρρουμα Ρεθύμνης. Πριν την εκλογή του ως Αρχιεπίσκοπος το 2006 ήταν Μητροπολίτης της Μητρόπολης Κυδωνίας και Αποκορώνου Χανίων. Από τα πρώτα χρόνια της διακονίας του στην Αρχιεπισκοπή απέκτησε μεγάλη δημοτικότητα λόγω του ανοίγματος της Εκκλησίας προς την κοινωνία.

Η μνήμη των ηρώων του ολοκαυτώματος του Αρκαδίου θα τιμηθεί με τελετή η οποία θα γίνει στον Ιερό Ναό

Ευαγγελισμού Ρόδου την Κυριακή 15 Νοεμβρίου 2015. Θα ιερουργήσει ο Αρχιεπίσκοπος κ. Ειρηναίος. Τον πανηγυρικό της ημέρας θα εκφωνήσει ο Αρχιεπίσκοπος Κρήτης.

Μετά την τελετή, θα γίνει κατάθεση στεφάνου στο Βωμό της Πατρίδας. Θα παραστεί τιμητικά τμήμα νέων με τις παραδοσιακές κρητικές στολές ενώ η ομάδα ριζίτικου θα ψάλει τον ύμνο της Κρήτης.

Στη συνέχεια, θα προσφερθεί καφές και τσικουδιά στη στέγη της Αδελφότητας (Πατρ. Αθηναγόρα 28 Ρόδος).

www.psiloritis.gr

Η ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΜΑΣ

Εμπλουτίζεται συνεχώς η ιστοσελίδα της Αδελφότητας Κρητών Ρόδου www.psiloritis.gr. Επισκεφτείτε την κι αφήστε το μήνυμά σας...

Το Αρκάδι των Αγγέλων

Μια συγκινητική εκδήλωση μνήμης και στοχασμού!

Μια ξεχωριστή, γεμάτη συγκίνηση εκδήλωση έχει οργανώσει η Αδελφότητα Κρητών Ρόδου, αφιερωμένη στη μνήμη εκείνων που θυσιάστηκαν κατά το ολοκαύτωμα της Μονής Αρκαδίου στις 9 Νοεμβρίου 1866.

Στην εκδήλωση «πρωταγωνιστούν» οι ήρωες οι οποίοι επέζησαν μετά την άλωση της Μονής και οι οποίοι αφηγούνται τα συγκλονιστικά γεγονότα, πριν και μετά τη μεγάλη θυσία.

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης θα προβληθεί το ντοκιμαντέρ «το Αρκάδι των αγγέλων» μια παραγωγή της τ. Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ρεθύμνης με πολύ αξιόλογους συντελεστές.

Στην εκδήλωση συμμετέχουν η Ομάδα Ριζίτικου τραγουδιού της Αδελφότητας, η Θεατρική Ομάδα, η χορευτική Ομάδα «οι Σταυραετοί» ενώ το μουσικό κομμάτι θα καλύψει ο Δάσκαλος της μουσικής λυράρης Γιώργος Παραγυιός με τους συνεργάτες του.

Η εκδήλωση θα γίνει το Σάββατο 28 Νοεμβρίου 2015 στις οκτώ το βράδυ στο Δημοτικό Θέατρο Ρόδου και η είσοδος θα είναι ελεύθερη για το κοινό.

«Τ' Αρκάδι... Ξέρετε, παιδιά, τι είναι το Αρκάδι;
Είναι το γλυκοχάραγμα στης Κρήτης το σκοτάδι.
Είναι το μάνα τ' ουρανού, που τρέφει τα παιδιά μας,
είναι της Κρήτης η ζωή, το άγιο φυλακτό της,
είν' η Ελλάς ολόκληρη μαζί με τ' όνειρό της»

Αντώνιος Αντωνιάδης

Η συμμετοχή των παιδιών στα τμήματα μουσικής & χορού είναι επένδυση ζωής

Ξεκίνησαν και φέτος από την 1η Οκτωβρίου να λειτουργούν στη στέγη της Αδελφότητας Κρητών Ρόδου τα τμήματα εκμάθησης παραδοσιακών χορών σε παιδιά και ενήλικες, παράλληλα με τα τμήματα εκμάθησης μουσικών οργάνων (λύρας, λαούτου, μαντολίνου).

Στον αγιασμό που έγινε το Σάββατο 3 Οκτωβρίου ήταν παρόντα πολλά παιδιά αλλά και γονείς, ιδιαίτερα των μικρών που ήρθαν πρώτη φορά, που θέλησαν να μοιραστούν μαζί τους την πρωτόγνωρη για τα παιδιά εμπειρία του πηγαιμού στο χώρο που στις ψυχές τους καταγράφεται ως μια άλλη Κρήτη που έχει μεταφερθεί στη Ρόδο, συμβολίζοντας την πατρώα γη.

Οι κρητικοί αλλά και όλοι οι παραδοσιακοί χοροί που διδάσκονται όσο και η μουσική προσφέρουν στα παιδιά αλλά και στους ενήλικες που συμμετέχουν στα αντίστοιχα τμήματα, τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν τις εμπειρίες που αποκτούν σωματικά και συναισθηματικά αλλά και να αναπτύξουν τη δημιουργικότητα και τη συνεργασία μεταξύ τους. Αναπτύσσουν παράλληλα την αίσθηση του ρυθμού και της αρμονικής κίνησης, τροφοδοτούν την κοινωνικότητά τους αλλά και αθλούνται με την έντονη κίνηση που έχουν κάποιοι από τους κρητικούς χορούς.

Η συμμετοχή των παιδιών είναι μια μοναδική επένδυση στις ψυχές τους δεδομένου ότι η μουσική και ο χορός επιδρούν

συνέχεια στη σελίδα 11

Κρητικόπουλα στα Πανεπιστήμια

Πολλά παιδιά από την κρητική παροικία της Ρόδου πέρασαν και φέτος στις Πανεπιστημιακές σχολές. Η Αδελφότητα Κρητών Ρόδου τα συγχαίρει και τους εύχεται καλές σπουδές.

ΓΙΑΝΝΟΥΛΑΚΗ ΜΑΡΙΑ του Μιχαήλ - Βιολογίας (Ηράκλειο)
ΚΑΛΟΓΕΡΑΚΗΣ ΜΑΡΙΟΣ του Εμμαν. - Ανώτ. Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης Ρόδου
ΚΑΡΥΔΑΚΗ ΑΝΤΙΓΟΝΗ του Εμμαν. - Λογιστικής & Χρηματ/κής (Θεσσαλονίκη)
ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΚΗ ΧΡΥΣΑΝΘΗ-ΤΣΑΜΠΙΚΑ του Μανούσου - Ναυτιλίας & Επιχ/κων Υπηρεσιών (Χίος)
ΠΑΠΑΔΟΜΑΡΚΑΚΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ του Ιωάννη – Γεωπονίας (Θεσσαλονίκη)
ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ του Εμμαν. – Διοίκησης Επιχειρήσεων (Θεσσαλονίκη)
ΤΕΡΕΖΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛ του Γεράσιμου – Μηχανικών Η/Υ και Πληροφορικής (Πάτρα)
ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ του Νικολάου - Διοικητικής Επιστήμης & Τεχνολογίας (Αθήνα)
ΤΣΙΧΛΑΚΗ ΦΑΝΗ του Γεωργίου – Ιστορίας και Αρχαιολογίας (Ρέθυμνο)
ΦΤΑΚΛΑ ΣΕΒΑΣΤΗ του Σωτηρίου – Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπ/σης (Ρόδος)
ΜΠΟΥΚΛΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ-ΦΩΤΙΑ του Στυλιανού - Φιλοσοφικών & Κοινωνικών Σπουδών (Ρέθυμνο)

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ: Σε περίπτωση που έχει παραλειφθεί κάποιο όνομα από τον πίνακα των επιτυχόντων παρακαλούμε να ενημερώσετε τη σύνταξη του περιοδικού (τηλ. 6977268998).

Η συμμετοχή των παιδιών στα τμήματα μουσικής & χορού είναι επένδυση ζωής

συνέχεια από τη σελίδα 10

στην καλλιέργειά τους, αλλά και τους δίνουν πολλά ερεθίσματα που οδηγεί τη σκέψη τους σε υγιή μονοπάτια που θα τα συνοδεύουν σε όλη τους τη ζωή.

Τα παιδικά τμήματα χορών λειτουργούν κάθε Σάββατο πρωί και σ' αυτά διδάσκει η Μαρία Κουφού, συνεργάτιδα της Αδελφότητας Κρητών με μεγάλη εμπειρία και αγάπη στα παιδιά. Στα τμήματα χορών για ενήλικες διδάσκει ο καταξιωμένος στον χώρο δάσκαλος παραδοσιακών χορών Γιώργος Σακκομήτρος. Λειτουργούν κάθε Τετάρτη και έχουν αποκτήσει μια ξεχωριστή δυναμική με την επισήμανση ότι φέτος η συμμετοχή είναι εξαιρετικά μεγάλη.

Η μουσική έκφραση της κρητικής παράδοσης έχει ως εκπρόσωπό της στη Ρόδο τον δάσκαλο της μουσικής λυράρη Γιώργο Παραγυιό ο οποίος διδάσκει στα τμήματα μουσικών οργάνων της Αδελφότητας λύρα, λαούτο και μαντολίνο με τη βαθειά γνώση που έχει. Και στα τμήματα αυτά η συμμετοχή φέτος είναι ιδιαίτερα αυξημένη και τούτο καταδεικνύει και το γεγονός της μεγάλης προσφοράς της μουσικής στην καλλιέργεια των παιδιών, πράγμα που και οι γονείς ενστερνίζονται προσφέροντας στα παιδιά τους την ευκαιρία να αποκτήσουν τις πολύτιμες γνώσεις που προσφέρει η μουσική παιδεία της κρητικής παράδοσης.

ΟΙ ΣΤΑΥΡΑΕΤΟΙ ΣΤΗ ΝΙΣΥΡΟ

Η χορευτική ομάδα της Αδελφότητας Κρητών Ρόδου «οι Σταυραετοί» συμμετείχε στις μουσικοχορευτικές, λαογραφικές εκδηλώσεις που έγιναν το Σεπτέμβρη που πέρασε στη Νίσυρο για την ανάδειξη της ομορφιάς του ηφαιστείου με τίτλο «Ημέρες Ηφαιστείου». Οι εκδηλώσεις συνδιοργανώθηκαν από την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου και τις «Ομάδες Ελένη» στα πλαίσια του προγράμματος «Γνωρίζω τον τόπο μου, γνωρίζω τα Δωδεκάνησα». Σαν στόχο είχαν την καλύτερη προβολή της Νισύρου στο εσωτερικό και το εξωτερικό.

Οι «Σταυραετοί» μαζί με άλλες ομάδες από τη Ρόδο, την Τήλο και τη Νίσυρο παρουσίασαν ένα πρόγραμμα χορών στις 12-9-2015. Την οργάνωση και το συντονισμό των εκδηλώσεων είχε η Ελένη Κουμέντου – Μαραγκού.

Κρητικά Καλημωρίσματα

Κάθε Σάββατο στις δυο το μεσημέρι από το ραδιόφωνο Λυχνάρι

Η εκπομπή μας «Κρητικά καλημωρίσματα» από το Ραδιόφωνο Λυχνάρι, το ραδιόφωνο που φωτίζει την παράδοση (FM 91,4 και 91,7) είναι πάλι κοντά σας κάθε Σάββατο στις δύο το μεσημέρι. Είναι μια εκπομπή με πολλή κρητική μουσική, νέα από την Κρήτη και την Αδελφότητά μας, μαντινάδες, νάκλια κι αθιβολές. Οι φίλοι από τη λοιπή Ελλάδα και το εξωτερικό μπορούν να την ακούσουν μέσα από την ιστοσελίδα μας www.psiloritis.gr. Περιμένουμε τα σχόλια και τις παρατηρήσεις σας για να γίνει πιο άμεση η επικοινωνία μας. Μπορείτε να μας τα στείλετε με μήνυμα στην ιστοσελίδα μας ή στη σύνταξη του περιοδικού.

Ο Κρητικός - Μεραμπελλιώτης πάπας Αλέξανδρος Ε'

Στο χώρο του Καθολικού μνημείου της ιστορικής Φραντσεσκανικής μονής του Αγίου Αντωνίου Φραρό Νεάπολης Λασιθίου έγινε στις 30-8-2015 η παρουσίαση του βιβλίου του λαογράφου – συγγραφέα Μιχάλη Χουρδάκη – Νίσπιτα «ο Μεραμπελιώτης πάπας της Ρώμης Αλέξανδρος ο πέμπτος».

Την ιδέα και οργάνωση της εκδήλωσης είχε ο Μιχάλης Χουρδάκης – Νίσπιτας και στόχευε στη σωτηρία, ανάδειξη και προβολή του σημαντικού αυτού μνημείου της Κρήτης. Με το δικό του μοναδικό τρόπο παρουσίασε την εργασία του για την ζωή και το έργο του Μεραμπελιώτη Πάπα της Ρώμης Αλέξανδρου του πέμπτου κάτω από το αυγουστιάτικο φεγγάρι και ενώπιον ενός μεγάλου ακροατηρίου που είχε κατακλύσει τον χώρο.

Συμμετείχαν πολιτιστικοί φορείς της περιοχής ενώ παρόντες ήταν ο εφημέριος της καθολικής ενορίας της ανατολικής Κρήτης Πολωνός Daniel Stankiewicz, ο πρωτοσύγκελλος Αρχιμανδρίτης της Ιεράς Μητρόπολης Πέτρας και Χερρονήσου Τίτος Ταμπακάκης, ο καθηγητής αρχαιολογίας και υπεύθυνος των ανασκαφών στην αρχαία Δρήρο, Alexandre Farnoux και εκπρόσωποι του Δήμου Αγίου Νικολάου και άλλων φορέων.

Ο Πέτρος Φίλαργος, μετέπειτα πάπας Αλέξανδρος Ε΄, είχε γεννηθεί το 1339 στις Καρές Μεραμπέλλου, στη θέση της σημερινής Νεάπολης. Μικρό παιδί τον φρόντισαν οι Φραγκισκανοί μοναχοί της Καθολικής μονής του Αγίου Αντωνίου. Ήταν επιμελής και είχε έφεση στη μάθηση.

Μετά την απόφασή του να γίνει μοναχός συνέχισε τις σπουδές του στο σημερινό Ηράκλειο και στη συνέχεια στην Πάντοβα, στην Οξφόρδη και στο Παρίσι. Έγινε καθηγητής Θεολογίας και αργότερα Καρδινάλιος και το 1409 αναγορεύτηκε σε Πάπα στον Καθεδρικό Ναό της Πίζας ως Πάπας Αλέξανδρος Ε΄.

Γελάτε αλλιώς ετελέγαμε...

Γράφει ο Χαράλαμπος Βουτυράκης
Μέλος της Ένωσης Συντακτών Κρητικού τύπου

Καλημέρα σύντεκνε Νικολιό. Χαρά Θεού σήμερο ε; Χάαα χα χα». «Καλώστονε το Μανωλιό, απού εσηκώθηκε ο παντέρμος αξημέρωτα, με τη τσίμπλα στο μάτι. Ωρε σύ, στο Θεό σου, που τηνέ θωρείς την καλή μέρα; Κι' ύστερα γιάντα χαχαρίζεις, αυγά σου καθαρίζουνε γή χάχας είσαι;». «Είντα 'ναι μωρέ Νικολιό ετούτανε απού μου λές. Όξω ήπεσες. Μήδε το 'να, μήδε τ' άλλο. Γελώ, σκιάς, αξάργου γιατί πρώτο κατέχω πως μόνο τα μιαρά δε γελούνε και του λόγου σου. Είδες να γελά κιαμιά όρνιθα, γή χοίρος, γή αίγα, γή γάιδαρος; Ετούτοσας ο τελευταίος βέβαια, όντε θυμίζει, δείχνει τα δόντια ντου, και θαρρείς πως γελά. Μα αυτός φανερώνει ετσά, πως είναι έτοιμος να αβγατίσει το γαϊδουρόσογο. Κατέχεις ασφαλώς είντα εννοώ. Και δεύτερο, γελώ γιατί είμαι μιαολιά στενοχωρημένος, μπα να σάξει η διάθεση μου». «Ώφου κακορίζικο Μανωλιό. Εκουζουλάθηκες λώ πώς. Μπα να 'δες τον ΕΜΦΙΑ που σου πέψανε για το στάβλο κι αντίς να κλαίς απού τη στενοχώργια, γελάς και τσιτώνεις τα χείλια σου; Μωρέ συφοριασμένε, οι γι' αθρώποι γελούνε μόνο άμα έχουνε χαρά. Εσύ γελάς αξάργου, όϊ επειδής έχεις διάθεση, μα για να κάμεις διάθεση. Ντα είντα θαρρείς πως είναι η διάθεση κονσέρβα και το γέλιο το κλειδί να την ανοίξεις;». «Α… γειά σου σύντεκνε. Το κλειδί είναι το γέλιο και το μυαλό μας η κονσέρβα. Δε λέμε μαθές, πως το γέλιο είναι ο καλύτερος γιατρός; Ήκουσες όμως κιανένα να λέει πως δεν είναι καλός γιατρός το γέλιο, ανέ γελάς αξάργου; Εσκέφτηκα λοιπόν, αντί να περιμένω τη διάθεση για να γελάσω, γιάντα να μη γελώ αξάργου μπα να μου 'ρθει. Το 'καμα και πέτυχε. Αντί να κάνω, άμα είμαι στενοχωρημένος, αχ, αχ, αχ, αλλάζω τα γράμματα, κάνω χά, χα, χα και σάζει η διάθεση μου. Κι ετσά δε ρωσταίνω και δε με γνοιάζει απού δεν έχομε και γιατρό. Κατέχεις το εδά πως ο γ-εδικός μας ήφυγε στη Γερμανία να γιατροπορέψει τσι γερμαναράδες κι ας ποθάνομε εμείς οι άχρηστοι Έλληνες. Τέλος πάντων, επαρατήρησες σύντεκνε Νικολιό πως εδά και καμπόσα χρόνια όποιος και να σου παντήξει δε γελά; Πα να πεί πως το γέλιο είναι είδος προς εξαφάνιση μπλιό σε τούτουσες τσι δύσκολους καιρούς .Ανε γ-κατέχανε οι γι-αθρώποι πως όσο γελούμε δεν εχάθηκε πράμα, ήθελα γελούνε ακόμη κι όντεν ήτονε η ψυχή ντως πρική, σφάκα. Και κατέχεις γιάντα; Γιατί τα προβλήματα λύνουνται καλύτερα με το γέλιο, παρά με το κλάημα. Γροίκα μου είντα σου λέω. Για παράδειγμα, πε πως σου ψόφησε η αίγα, χτύπα ξύλο. Αντί να μυξοκλαίς και μουρμουρίζεις, για να σε λυπούνται όλοι, αχ και αχ μου ψόφησε η αίγα, μπορείς να βάλεις ανάποδα τα γράμματα, και να γελάς, χα, χα, χα κι ας σε περνούν για κουζουλό οι άλλοι. Ετσά δα κάμεις διάθεση και δα βρείς πιο γλήγορα τρόπο να πάρεις άλλη

συνέχεια στη σελίδα 15

συνέχεια από τη σελίδα 16

αίγα. Ανέ μ-περιμένεις σε κάθε αναποδιά πότε δα σου ‘ρθεί η γι-όρεξη να γελάσεις, τέτοιους μνημονιακούς καιρούς, χαιρέτα μας τον πλάτανο. Ύστερα άμα γελάς, το γέλιο είναι κολλητικό. Κάνεις και τσ’ άλλους να γελούνε, κάνεις εύκολα φίλους και οι δουλειές σου πάνε πιο καλά. Ακόμη, το γέλιο μακραίνει τη ζωή γιατί είναι μικρές αναπνιές στσι καθημερινές δυσκολίες τση ζωής μας και βοηθά να τσι κουλαντρίσομε πιο εύκολα. Ε, το λοιπόν σύντεκνε Νικολιό, όντε μου πάντηξες, μού ‘πες γιάντα γελώ χωρίς λόγο. Να σε ρωτήξω εδά κι εγώ. Μόνο όντε σου καθαρίζουνε αβγά, γη άμα γροικάς κιανένα αστείο γελάς εσύ; Ναι; Κι αμέ γιάντα χαμογελάς όντε χαιρετάς όποιο σου παντήξει; Και γιάντα ντακέρνεις τα γέλια, όντε σε σεκλετίζει η γυναίκα σου την ίδια ώρα απού σούρχεται να τηνέ πνίξεις; Διάθεση έχεις, γη ξανοίγεις να κάμεις; Γροίκα λοιπόν είντα συμβαίνει. Για να γελάσεις, γη να χαμογελάσεις, αυτό το πράμα που έχεις για μυαλό, διατάσσει τη μούρη σου να τσιτωθεί, τ’ αχείλια σου να ανοίξουνε και την μπούκα σου να χαχαρίσει. Ετούτονε γίνεται, για να δείξεις στον άλλο πως δεν είσαι εχθρικός, γη να φανερώσεις τη χαρά σου, γη επειδή ήκουσες ένα αστείο, γη για να σε βοηθήσει το γέλιο να ξεφύγεις από μια δυσκολία. Γίνεται όμως και τ’ ανάποδο και μπρόβαρε ντο. Άμα τσιτώσεις αξάργου τη μούρη σου, ανοίξεις τ’ αχείλια σου και χαχαρίσεις , ξεγελάς ετούτονα το πράμα απούχεις για μυαλό και σου σάζει τη διάθεση. Εκατάλαβες εδά, γιάντα γελώ άμα είμαι ντουχιουντισμένος; Δεν ανεστορούμαι που το διάβασα, μα γροίκα είντα λέει ένας σοφός για το γέλιο. «Ο Δημιουργός. ήσαξε τον άθρωπο να μπορεί να γροικά, να θωρεί, να μιλεί, να γλακά και του ‘δωσε κι’ ένα σωρό άλλες χάρες. Δεν ήτανε όμως ευχαριστημένος ίσαμε απού του ‘δωσε το δώρο να μπορεί να γελά, να γελά, να γελά. Και τότεσάς είπε: Εδά μπορείς να ζήσεις. Το γέλιο είναι η ελπίδα σου».

ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ

Αρκετοί φίλοι έχουν εκφράσει την επιθυμία να ενισχύσουν οικονομικά την Αδελφότητά μας. Όσοι θέλουν μπορούν να καταθέσουν το ποσό που επιθυμούν στο λογαριασμό της Αδελφότητας **Πειραιώς Λογ. 6388-040034-528** ή να το εμβάσουν με ταχυδρομική επιταγή στη διεύθυνση: **Αδελφότητα Κρητών Ρόδου, Τ.Θ. 328, 85100 ΡΟΔΟΣ.**

Ευχαριστούμε θερμά τους φίλους που ενίσχυσαν οικονομικά την Αδελφότητά μας το τρίμηνο που πέρασε. Παρακαλούμε όμως να αναγράφουν στα τραπεζικά εμβάσματα το όνομά τους και να ζητούν από την τράπεζα να αναφέρεται αυτό επειδή πολλές από τις καταθέσεις που έγιναν αυτό το τρίμηνο έχουν έλθει χωρίς να αναφέρονται οι αποστολείς.

Μπράβο Μηνά...

Γράφει ο Γιώργος Ψαρολογάκης

Στα μέσα της δεκαετίας του '60 έφυγε κι ο Μηνάς από το χωριό για τα καράβια, μπαρκάροντας σαν μούτσος αμούστακο παιδί ακόμη. Εκείνη τη δεκαετία κατά περίεργο τρόπο έφυγαν πολλοί νέοι από το χωριό για τα καράβια, αν και δεν υπήρχε καμιά παράδοση αφού το χωριό μας είναι ορεινό.

Ο Μηνάς νόμιζε πως όλος ο κόσμος ήτανε δικός του. Είχε την ευκαιρία να γυρίσει όλο τον κόσμο τσάμπα και μάλιστα παίρνοντας καλά λεφτουδάκια που στο χωριό δεν τα είχε δει ούτε στ' όνειρο του! Καθώς περνούσαν όμως τα χρόνια, άρχισε σιγά- σιγά να καταλαβαίνει πως αυτή η δουλειά, εκτός από σκληρή και επικίνδυνη ήταν και πολύ μονότονη. Σκέτη ρουτίνα. Κι εκτός αυτού, αν δεν ήσουν σφιχτοχέρης, δεν κάνεις εύκολα προκοπή, γιατί σε κάθε λιμάνι σε περιμένουνε λογής-λογής πειρασμοί κι είναι πολύ εύκολο, όχι μόνο να μη σου μείνει δολάριο για να βάλεις στην άκρη, αλλά να χρεωθείς κι από πάνω προεξοφλώντας τους μισθούς σου.

Με τα χρόνια ο Μηνάς απόκτησε κι ένα κουσούρι, το πιοτό, που, ενώ καταλάβαινε ότι τον έβλαπτε, δεν ήταν σε θέση να το ελέγξει και σιγά - σιγά βούλιαζε σ' αυτό ξεχνώντας χωριό, φίλους, συγγενείς. Άρχισε όμως να έχει επιπτώσεις και στη δουλειά του, όπου δεν του είχαν πια εμπιστοσύνη σαν είχε βάρδια και έβαζαν κι άλλον να τον προσέχει. Κάποια στιγμή του είπαν από την εταιρία να ξεμπαρκάρει για λίγο να ξεκουραστεί, να πάει και σε 'κανα γιατρό για να κοιτάξει το πρόβλημα του.

Το πήρε απόφαση ο Μηνάς κι είπε να κάτσει μερικούς μήνες στο χωριό να ξεκουραστεί, να ημερέψει ο νους του από φουρτούνες και πέλαγα. Να κοιτάξει να βρει και καμιά καλή κοπελιά να την παντρευτεί γιατί, τα ρημάδια τα χρόνια περνούνε γρήγορα και χωρίς να το καταλάβει κοντεύει ν' απομείνει γεροντοπαλίκαρο.

Ξεμπάρκαρε λοιπόν ο Μηνάς κι άραξε στο χωριό. Τη θάλασσα και τα καράβια κατάφερε και τα ξεφορτώθηκε, αλλά από το άτιμο το πιοτό δεν μπόρεσε να γλυτώσει και ξέμπαρκος. Το κουβαλούσε μαζί του σαν τις αμαρτίες του. Πολλές φορές είχε κάνει απόπειρα να το κόψει μα δεν τα κατάφερε. Αλλά μια

μέρα, θες γιατί τον στριμώξανε οι γιατροί, θες γιατί καταλάβαινε κι ο ίδιος πως δεν είχε πια πολλά περιθώρια, έβαλε στοίχημα με τον εαυτό του να το κόψει το ρημάδι. Να το στείλει οριστικά στον αγύριστο.

Κατεβαίνει λοιπόν στην πλατέα (στον κεντρικό δρόμο του χωριού που είναι γεμάτος καφενεία, μαγέρικα και ρακάδικα) και λέει στον εαυτό του: «Μηνά εδά μωρέ θα δω αν είσαι παλικάρι. Εδά θα δω πόσο βαστούνε τα κότσια σου. Αν τα καταφέρεις να περάσεις από την πλατέα χωρίς να μπεις μέσα σε κανένα ρακάδικο ν' αρχίσεις να πίνεις θα σε παραδεχτώ». Ξεκινά λοιπόν – όπως κατέβηκε από το σπίτι του – από το Μιχαήλ Αρχάγγελο (τον πολιούχο της Βιάννου) με κατεύθυνση προς το γέρο - πλάτανο. Στη διαδρομή προσπαθούσε να μην κοιτάζει ούτε δεξιά ούτε αριστερά, επειδή οι ταβέρνες και τα ρακάδικα, αποτελούσαν θανάσιμο κίνδυνο για τις αντοχές και αντιστάσεις του Μηνά...

Καλά τα κατάφερνε ο Μηνάς. Μόνο 'κανα –δυο φορές τον προδώσανε τα βήματα του και παρά λίγο να μπει μέσα χωρίς να το καταλάβει, μα την τελευταία στιγμή κατάφερνε ν' αντέξει στον πειρασμό. Φτάνει λοιπόν στο γέρο-πλάτανο από κάτω, στου Ηλία το ρακάδικο. Εκεί έδωσε πραγματική μάχη με τον εαυτό του ν' αντέξει, γιατί του ερχότανε κάτι γαργαλιστικές μυρωδιές, που τον τρέλαιναν. Τελικά όμως το ξεπέρασε κι αυτό.

Γυρίζει αποφασιστικά τα μπρός-πίσω κι αρχίζει να επιστρέφει προς τον Μιχ. Αρχάγγελο. Περνά ξανά απ' όξω από τα μαγαζιά, αλλά ο Μηνάς, αυτή τη φορά, είναι βράχος. Φτάνει θριαμβευτικά στου Χαρίλαου απ' όξω. Σκέφτεται για μια στιγμή να φύγει. Ν' ανέβει στο σπίτι του με ψηλά το κεφάλι σαν πραγματικό παλικάρι που 'ναι αφού κατάφερε να αντισταθεί και δεν έκατσε στο πιοτό. Αποφασίζει όμως να υποβάλει τον εαυτό του και σ' άλλη δοκιμασία επειδή κλονίστηκε μια – δυο φορές. Λέει λοιπόν στον εαυτό του: «Μηνά, καλά τα κατάφερες την πρώτη φορά. Μα θα σε δοκιμάσω μια φορά ακόμη κι άμα αντέξεις θα σε παραδεχτώ».

Γυρίζει λοιπόν ξανά δοκιμάζοντας τις αντοχές του για δεύτερη φορά. Φτάνει ξανά στου Ηλία με πιο αποφασιστικό βήμα αυτή τη φορά. Επιστρέφει προς τα πίσω με την ίδια αποφασιστικότητα. Όταν ξαναφτάνει στου Χαρίλαου δεν περπατά πιά. Πετά από τη χαρά του.

Λέει λοιπόν στον εαυτό του καμαρώνοντας: «Μπράβο Μηνά. Τελικά είσαι παλικάρι μωρέ! Είσαι μεγάλος! Για κειονά πάμε δα να σε κεράσω μια μπίρα! Σου αξίζει μωρέ!»...

Αφιέρωμα

«Του Ψηλορείτη οι στράτες» - Εκατό τεύχη

Με το τεύχος που κρατάτε στα χέρια σας το περιοδικό της Αδελφότητας Κρητών Ρόδου «του Ψηλορείτη οι στράτες», συμπληρώνει τα εκατό τεύχη και τα είκοσι έξι χρόνια ζωής.

Όλα αυτά τα χρόνια το περιοδικό των Κρητικών της Ρόδου κράτησε ζωντανή τη γέφυρα επικοινωνίας μεταξύ της Αδελφότητας και των μελών και φίλων της.

Τεύχος Νο 1, Ιούλιος 1989

Παρά τις δυσκολίες και τις αντίξοες συνθήκες που πολεμούν τα έντυπα όπως είναι το δικό μας (κόστος, κατάργηση των διευκολύνσεων στη διακίνηση μέσω των ΕΛ-ΤΑ, οικονομική κρίση) το περιοδικό «του Ψηλορείτη οι στράτες» κατάφερε να συνεχίσει την κυκλοφορία του με την ενεργό συμπαράσταση όλων όσοι συμμετέχουν στην έκδοσή του.

Να σημειώσουμε την αγωνία των πρώτων χρόνων έκδοσης του περιοδικού, το 1989, από τους συντελεστές που έδωσαν σ' αυτό την ψυχή τους.

Η έκδοσή του στηρίχθηκε, στα πρώτα του βήματα, στον αξέχαστο Αλέκο Παπαδάκη που είχε την οικονομική ευθύνη και στον Γιάννη Νιωτάκη που είχε την επιμέλεια της ύλης. Ο καθηγητής Γιώργος Παπαντωνάκης από την πρώτη στιγμή ήταν το ουσιαστικό στήριγμα της έκδοσης του περιοδικού και ο άνθρωπος ο οποίος εμψύχωνε, σε κάθε βήμα τους, τη σύνταξη και τα εκάστοτε Διοικητικά Συμβούλια της Αδελφότητας. Οι Γραφικές Τέχνες Παπαστεργίου έχουν μέχρι και σήμερα την επιμέλεια στοιχειοθεσίας και εκτύπωσής του.

Από την αρχή, η προμετωπίδα αναφέρει « Η καρδιά τση Κρήτης χτυπά και στη Ρόδο» κι είναι σίγουρο πως αν δεν χτυπούσε δεν θα υπήρχε αυτή η φωνή των Κρητικών της Ρόδου.

Η έκδοση του περιοδικού, τα χρόνια που πέρασαν, υποστηρίχθηκε από τους καλούς συνεργάτες, άξιους φίλους που αρθρογραφούν σ' αυτό. Κι ακόμη από κείνους που, με την οικονομική τους συμβολή, διαφημιζόμενοι στο περιοδικό, υλοποιούν την έκδοσή του, ώστε να κυκλοφορεί σε όλους δωρεάν.

Είκοσι έξι χρόνια μετά την αρχική κυκλοφορία του περιοδικού «του Ψηλορείτη οι στράτες» και με τη συμπλήρωση του εκατοστού τεύχους, σημαντικές προσωπικότητες και ξεχωριστοί φίλοι της Αδελφότητας χαιρετίζουν την έκδοσή του.

Χαιρετισμός Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Κρήτης κ. Εἰρηναίου διά τήν ἐπετειακήν ἔκδοσιν τοῦ περιοδικοῦ «Τοῦ Ψηλορείτη οἱ στράτες»

Μέ ἰδιαίτερη χαρά χαιρετίζομε τήν ἐπετειακή ἔκδοση τοῦ περιοδικοῦ «Τοῦ Ψηλορείτη οἱ στράτες», τό ὁποῖο συμπληρώνει 26ετία ἀπό τήν ἔκδοσή του.

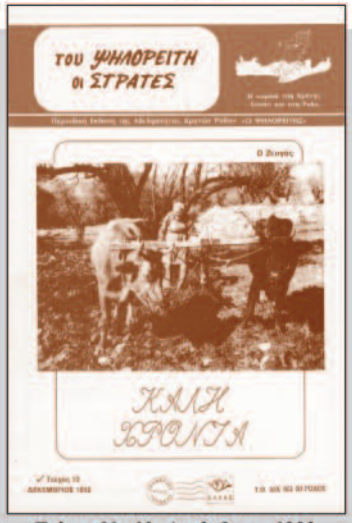
Τό Περιοδικό αὐτό δίδει τήν μαρτυρία τῆς Μεγαλονήσου Κρήτης καί καταθέτει τόν παλμό τῆς καρδιᾶς τῶν Κρητῶν, τῶν παιδιῶν τῆς Λεβεντογέννας, Ἁγιοτόκου καί Ἡρωοτόκου Κρήτης, μέ ἀγάπη γιά τόν Τόπο τῆς καταγωγῆς καί τῆς ἀνατροφῆς τους. Δέν θά ἦταν ὑπερβολή λόγου νά σημειώσομε ὅτι τέτοιες ἐκδόσεις, σέ καιρούς πολύ κρίσιμους καί μεταβατικούς, ἀποτελοῦν ἀληθινό πλοῦτο καί καταγράφονται ὡς μνημεῖα ἀγάπης, ἀνθρωπιᾶς, εὐγνωμοσύνης καί δημιουργίας.

Συγχαίρομε ἐγκάρδια τούς ἐκδότες, τόν Πρόεδρο καί τό Διοικητικό Συμβούλιο, καθώς καί τά μέλη τῆς Ἀδελφότητας Κρητῶν Ρόδου καί μαζί μέ αὐτούς, ὅλους τούς καλούς συνεργάτες τοῦ Περιοδικοῦ σας, ἀλλά καί τούς ἀπανταχοῦ φιλογενεῖς ἀναγνώστες του, εὐχόμαστε δέ καλή συνέχεια στήν ὡραία αὐτή ἔκδοση καί τόν ἑορτασμό πολλῶν ἀκόμη ἐπετείων ἐκδόσεως τοῦ Περιοδικοῦ αὐτοῦ τῶν γόνων τῆς Κρήτης στήν ὄμορφη Ρόδο.

Μέ ἐγκάρδιες εὐχές
καί ἐν Κυρίῳ ἀγάπης
† Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
Κρήτης Εἰρηναῖος

Τεύχος Νο 2, Νοέμβριος 1989

Τεύχος Νο 10, Δεκέμβριος 1992

... οι σπόροι της Κρήτης

Ηαμοιβή της ξενιτιάς είναι που μπορείς να πάρεις σπόρους και να φυτέψεις τα πατρικά σου δέντρα κι αλλού. Εκεί που σε έστειλαν οι άνεμοι της ζωής σου. Και οι σπόροι της Κρήτης κρύβουν ρίζες και δύναμη, απόκρυφους ανθούς για τα "χαίρε" όπου πάνε. Στη Ρόδο η Αδελφότητα Κρητών έλαμψε και λάμπει! Δούλεψα κάποτε κι εγώ μαζί τους, χρόνια αξέχαστα. Σας θυμάμαι και σας νοσταλγώ ένα-ένα!

Μάρω Βαμβουνάκη – Αθήνα
Συγγραφέας

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΡΟΔΟΥ κ. ΚΥΡΙΛΛΟΥ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΑΚΗΝ ΕΚΔΟΣΙΝ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΚΡΗΤΩΝ ΡΟΔΟΥ "Ο ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ".

Ἐν Ρόδῳ τῇ 12η Ὀκτωβρίου 2015

Ἀξιότιμε κ. Ἰωάννη Νιωτάκη,
Πρόεδρε τῆς Ἀδελφότητος Κρητῶν Ρόδου
"Ο ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ".

Ἐγκαρδίως χαιρετίζομεν τήν ἐπετειακήν ἔκδοσιν (100ον τεῦχος) τοῦ, ὑπό τόν τίτλον "Τοῦ Ψηλορείτη οἱ στράτες", περιοδικοῦ τῆς Ἀδελφότητος τῶν Κρητῶν Ρόδου, συγχαίρομεν θερμῶς διά τό ἀδιάκοπον ἐπί τοσαῦτα ἔτη διά τοῦ τύπου παρόν τῆς Ἀδελφότητος, εὐχόμενοι πατρικῶς καί διά τήν ἐν τῷ μέλλοντι ἀπρόσκοπτον συνέχειαν.

Ἡ ἐν λόγῳ περιοδική ἔκδοσις ἀποδεικνύει ἐν τοῖς πράγμασιν ὅτι "ἡ καρδιά τῆς Κρήτης χτυπάει καί στήν Ρόδο", συμβάλλει εἰς τήν διατήρησιν τῆς ζώσης σχέσεως τῶν ἐνταῦθα Κρητῶν μετά τῆς πατρίου χθονός καί ἐμπλουτίζει τήν πνευματικήν ζωήν τοῦ Ρόδου. Ἀποδεικνύει τὴν ἀγάπην πρός τόν τόπον τῆς γεννήσεως καί καταγωγῆς, ἄνευ τῆς ὁποίας τυγχάνει ἀδύνατος ἡ καλλιέργεια ἀγαπητικῆς σχέσεως πρός τόν τόπον τῆς παροικίας, τήν νέαν πατρίδα.

Εἰς τούς δυσκόλους καιρούς τούς ὁποίους διανύουμε, τούς καιρούς τῶν πολλῶν ἐν πολλοῖς ἀνουσίων λόγων, τό περιοδικόν τῆς Ἀδελφότητος ἐκφράζει οὐσιαστικόν λόγον. Μέ τήν βεβαιότητα τῆς συνειδήσεως ὅτι ἡ ἔκδοσις ἀποτελεῖ προσφοράν συνεχίσετε τήν προσπάθειαν.

Χαιρετίζοντας καί πάλιν τήν ἐπετειακήν ταύτην ἔκδοσιν ἀπονέμομεν πρός ὅλους ὑμᾶς ὀλόθυμον τήν ἀρχιερατικήν ἡμῶν εὐλογίαν. Εἴη ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ ἐπί πάντας ὑμᾶς καί ἐπί τά ἔργα ὑμῶν, ἐν οἷς κάλλιστον ὑπάρχει ἡ ἔκδοσις τοῦ ὡς ἄνω περιοδικοῦ.

Μετά τιμῆς καί διαπύρων εὐχῶν
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΡΟΔΟΣ
ΚΥΡΙΛΛΟΣ

... να θυμάστε και να ονειρεύεστε

Αγαπητοί συμπατριώτες,

πολλές φορές αναρωτιέμαι πόσο κουράγιο και πόση δύναμη πρέπει να έχει κανείς για να ποτίζει με τόσο δρόσος τις ρίζες του.

Κι ύστερα πάλι συλλογιέμαι πως είναι τυχεροί οι τόποι που ριζώνουν βαθιά στις καρδιές των παιδιών τους. Από κει δεν μπορεί να τους ξεριζώσει κανείς!

Τεύχος Νο 20, Φεβρουάριος 1996

Κάθε φορά που διαβάζω το περιοδικό σας καταλαβαίνω πως η δική σας Κρήτη είναι όνειρο, μνήμη και φως. Αποκαθαρμένη απ' αυτά που την ταλανίζουν, ατόφια.

Έτσι καθαρή και μεγάλη την παραδίδετε στις επόμενες γενιές.

Να είστε καλά, να θυμάστε και να ονειρεύεστε!

Νίκος Ψιλάκης - Ηράκλειο
Συγγραφέας
Δημοσιογράφος

Πάντα άξιοι

Αγαπητές μου «του Ψηλορείτη οι στράτες», στη Ρόδο.

Εκατό τεύχη της περιοδικής έκδοσης: «του Ψηλορείτη οι στράτες», στη Ρόδο μας, έξω δηλαδή από την Μητροπολιτική Κρήτη, δεν συνιστούν απλώς επίτευγμα. Είναι από μόνος του, ο εορτασμός των εκατό τευχών, ένας βροντερός τίτλος τιμής, για όλους τους διατελέσαντες, όλ' αυτά τα χρόνια: Μέλη της Αδελφότητας Κρητών Ρόδου «ο Ψηλορείτης», Διοικητικά Συμβούλια, Εξελεχτικές Επιτροπές, τακτικοί και έκτακτοι συνεργάτες, Υπεύθυνοι σύνταξης και όλοι σας πάντα μ' αγονάτιστη φροντίδα, με μεράκι, με πάθος για την Κρήτη μας, ώστε να μην ξεφεύγει από κανενός σας τη σκέψη ούτε στιγμή!

Τεύχος Νο 30, Μάϊος 1998

Έτσι, στήνατε επετειακά τεύχη εορτασμών πολύτιμα, διαλέγατε πάντα φροντισμένα εξώφυλλα και βέβαια, περιεχόμενα φροντισμένα, διαλεγμένα, αντιπροσωπευτικά κι αυτά για όλα τα τεύχη σας, ολάκερη εκατοντάδα.

Σας σφίγγομε από τη γενέτειρα Κρήτη το χέρι με πολλή συγκίνηση, με απέραντη αγάπη γιατί μας επιβεβαιώνετε πως είστε όλοι σας «Βέροι Κρητικοί». Πάντα άξιοι. Θερμές ευχές για την καλή συνέχεια γιατί γράφετε Ιστορία και να το κατέχετε.

Σας χαιρετώ με την αγάπη μου.
Σταμάτης Απ. Αποστολάκης
Δάσκαλος – Λαογράφος
(...και προ 63 χρόνων πτυχιούχος της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Ρόδου!)

Ήθελα να προπάτουμε ...

Με μεγάλη χαρά και συμπάθεια περιμένω το εκατοστό τεύχος του αγαπημένου μου περιοδικού «ΤΟΥ ΨΗΛΟΡΕΙΤΗ ΟΙ ΣΤΡΑΤΕΣ». Εκτός του γεγονότος ότι κρατά το κρητικό στοιχείο της Ρόδου σε σφιχτό δεσμό, κρατά κι όλους εμάς τους εκτός Δωδεκανήσου ενήμερους για τις τόσο συχνές πολιτιστικές κ.α. εκδηλώσεις του Συλλόγου Κρητών Ρόδου.

Ήθελα να προπάτουμε Στράτες του Ψηλορείτη
να μη χορταίνω να θωρώ τσι ομορφιές σου Κρήτη.
Σ' όλα τα πέρατα τση γης είναι οι γιοι σου Κρήτη
κι ανεβολεύουν με το νου Στράτες του Ψηλορείτη
Να τα χιλιάσει λοιπόν και πάλι αρχή να βάνει

Μιχάλης Χουρδάκης - Νίσπιτας,
Λαογράφος - Δημοσιογράφος Νεάπολη

Τεύχος Νο 40, Νοέμβριος 2000

Έχετε τις ευχές μου ...

Τώρα που το περιοδικό του συλλόγου «του Ψηλορείτη οι στράτες» φτάνει τα εκατό τεύχη θέλω να σας συγχαρώ από καρδιάς για το αξιέπαινο έργο σας, που προβάλλετε πολύ δυνατά την όμορφη Κρήτη μας. Έχετε τις ευχές μου, να συνεχίσετε και να αυξήσετε ακόμη περισσότερο τις αξιόλογες εκδηλώσεις σας.

Με την εκτίμηση και αγάπη μου
Γιάννης Ρ. Κούνδουρος - Αθήνα

... το 100 τεύχος

Πραγματικά είναι πολύ σημαντικό. Να εκδίδει και να κυκλοφορεί εδώ και πολλά χρόνια ένα – εκτός Κρήτης – κρητικό πολιτιστικό σωματείο, κρητικό περιοδικό, που σε λίγο ετοιμάζει το 100 τεύχος του.

Πρόκειται για το περιοδικό «του Ψηλορείτη οι στράτες», που εκδίδει η Αδελφότητα Κρητών Ρόδου «Ο Ψηλορείτης». Ένα από τα πιο δραστήρια και παραγωγικά πολιτιστικά σωματεία της Κρήτης, ίσως και της Ελλάδας…

ΚΡΗΤΙΚΑ ΕΠΙΚΑΙΡΑ
Ιούλιος – Αύγουστος 2015

Πίστη στον πολιτισμό μας ...

Το περιοδικό με ποικίλα κείμενα, οξύ πνεύμα, διακριτικότητα, λεπτό χιούμορ, Ήθος, Γνώση και Συναίσθημα, ιδιαίτερα σήμερα, που όλοι μας διψούμε για όνειρα που θα μας κάνουν αισιόδοξους για το μέλλον του πνεύματος και του πολιτισμού. Και μόνον η διευκρίνιση στη μόνιμη στήλη του Υπεύθυνου Σύνταξης / Προέδρου της Αδελφότητας / Συγγραφέα Γιάννη Νιωτάκη: *«...θέλουμε να σας δίνουμε ό,τι με πολλή αγάπη, αισιοδοξία, καθαρή ματιά και μεράκι, δημιουργούμε...»* φανερώνει τους στόχους του «Ψηλορείτη». Καθαρός λόγος, ανοιχτός νους, αγνή καρδιά, φωτισμένη διάνοια, πνεύμα ενότητας και αδελφοσύνης, διακηρύσσουν οι Συντάκτες του και οι συνεργάτες, που πλαταίνουν το νου και την καρδιά και οδηγούν στον τελικό σκοπό: την ψυχοπνευματική ανέλιξη, με κείμενα που αφυπνίζουν ακόμα και πέρα απ' την πεπερασμένη ανθρώπινη μνήμη και οδηγούν στις ατραπούς του πνευματικού «Ψηλορείτη», επειδή διαμορφώνουν πρωτίστως, ένα τρόπο σκέψης και μια στάση ζωής: Πίστη στον Πολιτισμό μας και στον Άνθρωπο, ως Δύναμη Αγάπης.

Εύχομαι ολόψυχα και πιστεύω, ότι οι επερχόμενοί μου, θα γιορτάσουν και την Χιλιοστή σου έκδοση με την ίδια θερμή αγάπη.

Μαίρη Παπανδρέου - Ρόδος,
Δημοσιογράφος - Συγγραφέας

... αποτελεί πολιτιστικό γεγονός

Η κυκλοφορία του εκατοστού τεύχους του περιοδικού «Του Ψηλορείτη οι στράτες» αποτελεί πολιτιστικό γεγονός όχι μόνο για την ανθούσα κρητική παροικία της Ρόδου, αλλά και γενικότερα για την πόλη και το νησί μας. Θερμά συγχαρητήρια σ' όλους τους συντελεστές της αξιοπρόσεκτης αυτής έκδοσης και ιδίως στον εκλεκτό φίλο Γιάννη Νιωτάκη, που ακούραστος κι ανεξάντλητος σε δημιουργικές εμπνεύσεις φέρει το κύριο βάρος κι αυτής της ωραίας προσπάθειας. Ευχόμαστε το παράδειγμα των Κρητικών της Ρόδου να βρει μιμητές και στις άλλες παροικίες της πόλης μας.

Μανόλης Μακρής
Πρόεδρος της Στέγης Γραμμάτων
και Τεχνών Δωδεκανήσου

Τεύχος Νο 50, Μάϊος 2003

Όπου και να πάω, πάντα η Κρήτη στη μνήμη μου θα μείνει

Λίγα είναι τα περιοδικά που καταφέρνουν να ενηλικιωθούν, ανεξάρτητα από τον χαρακτήρα τους, και κυρίως όταν είναι λογοτεχνικά. Στην περίπτωσή μας βέβαια βρισκόμαστε μπροστά σε ένα πολιτισμικό αγαθό-αντικείμενο με ποικίλους επιμέρους στόχους αλλά με ένα κυρίαρχο: Να κρατηθεί ζωντανή η κρητική παράδοση και μνήμη μέσα από έντυπο ποικίλου περιεχομένου. Και θαρρώ τον έχει πετύχει, καθώς με το τεύχος αυτό γιορτάζει τα γενέθλιά του. Ηλικία; Εκατό τεύχη. Εκατό τεύχη πολύμορφου μόχθου και καταγραφής πολλών πτυχών της κρητικής ζωής και παράδοσης. Σ' αυτό έχουν συμβάλει αρκετοί συντελεστές. Και δεν αναφέρομαι μόνο στον Σύλλογο Κρητών της Ρόδου αλλά και στους συγγραφείς των τευχών που καθένας με το δικό του τρόπο και ύφος στα τεύχη αυτά κατέθεσε μνήμες, εμπειρίες, προσωπική δημιουργία πολύ συχνά χαριτωμένη που ξεπερνά τα όρια ενός απλού δημοσιογραφικού λόγου, ή μετακένωσε με παροιμίες ή μαντινάδες τη σοφία και το χιούμορ της κρητικής ψυχής ή, τέλος, αναπαρήγαγε λόγο από άλλα παρόμοια κρητικά έντυπα ή από βιβλία που αποτυπώνουν τον πολιτισμό και την ψυχή του κρητικού λαού. Παράλληλα, λειτούργησε και με ένα κυρίως πληροφοριακό χαρακτήρα για τη δράση του Συλλόγου Κρητικών Ρόδου Ο Ψηλορείτης. Και από την άποψη αυτή, σε συσχετισμό με τα προηγούμενα, συνέβαλε στη σύσφιγξη των σχέσεων των Κρητικών της Ρόδου και απέδειξε την ενότητα των απανταχού Κρητών. Οι Στράτες του Ψηλορείτη επομένως δεν είναι ένα απλό περιοδικό που εκδίδεται για να εκδίδεται, αλλά ένα πολιτισμικό έντυπο με συγκεκριμένες λειτουργίες οι οποίες είχαν στο ακέραιο την απήχησή τους, πάντα με την «ενός ανδρός αρχή», για να το παραλληλίζουμε με την αθηναϊκή δημοκρατία του Περικλή.

Συνηθίζεται σε περιπτώσεις επετειακών εκδόσεων όπως αυτή να εκστομίζονται έπαινοι και συγχαρητήρια. Δεν θα παγιδευτώ σ' αυτή τη λογική, επειδή η ίδια η συμβολή του και μόνο αυτή διατρανώνει τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει στα πολιτισμικά πράγματα της Ρόδου αλλά και της ευρύτερης ελληνικής περιοχής, καθώς η ιστορία και η καταγραφή του περιοδικού τύπου θα δυσκολευτεί να παραγνωρίσει τον σημαντικότατο ρόλο που διαδραματίζει. Είμαι ωστόσο αναγκασμένος να ευχηθώ, ακολουθώντας παρόμοιες στερεοτυπικές περιπτώσεις αλλά ξεπερνώντας τα στερεότυπα αυτά, καθώς η ευχή απορρέει από ένα ακράδαντο πιστεύω για τη συμβολή του, «Ο Θεός να του δίνει χρόνους», υιοθετώντας ευχή του κρητικού λαού –και όχι μόνο.

Γιώργος Παπαντωνάκης.

Αξίζει να θυμηθούμε κάποιες από τις ευχές που το περιοδικό «του Ψηλορείτη οι στράτες» είχε πάρει όταν είχε πρωτοκυκλοφορήσει το 1989

2ο τεύχος - Νοέμβρης 1989

Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε,

Το περιοδικό σας, γεμάτο Κρήτη το βρήκα και με καλωσόρισε από το μακρινό μου ταξίδι που όπως βλέπετε μόλις σήμερα επέστρεψα. Ευχαριστώ για την αποστολή του πρώτου τεύχους σας. Συγχαρητήρια και να συνεχίσετε. Ο αγώνας είναι ιερός όταν πρόκειται για την Κρήτη, από όποια σκοπιά και από όποια θέση, αρκεί τίμια και υπεύθυνα.

Όποια βοήθεια θέλετε από μένα στη διάθεσή σας χωρίς υστεροβουλίες και βλέψεις προβολής. Τους Κρητικούς της Ρόδου τους εκτιμω΄γιατί τους έζησα.

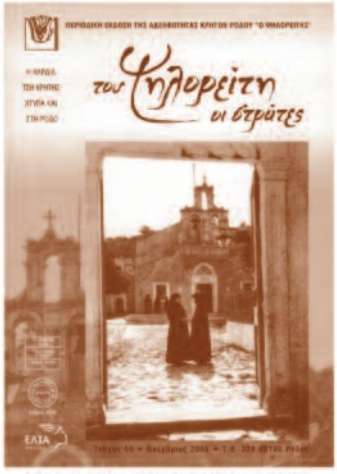
Είχα πάει στη Δυτική Αμερική σ' ένα μουσικολογικό σεμινάριο στην Καλιφόρνια και στην UTAH και όπως βλέπετε τιμήθηκα διπλά για την προσφορά μου, για ομιλίες και ερμηνείες μου στην Κρητική μουσική.

Μπορείτε να κάνετε το ίδιο στη Ρόδο με άλλους φορείς με θέμα Κρητική Δωδεκανησιακή μουσική και οργανολογία. Χορογραφία, ποίηση, τραγούδι.

Να ιδέες και θέματα, σε επίπεδο όμως ανώτερο, όχι πανηγυρτζίδικο. Εγώ θα σας βοηθήσω

Σας φιλώ όλους
Κώστας Μουντάκης - Ρέθυμνο

Σας γράφω για να σας ευχαριστήσω για το περιοδικό που μου στείλατε. Το είχα δει ήδη στο σπίτι του Παντελή Ευθυμίου στο Γεννάδι που βρισκόμουνα τον Αύγουστο κι ένιωσα συγκίνηση που ο «ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ» ζει και προοδεύει κι έφτασε να έχει το δικό του έντυπο.

Τεύχος Νο 60, Νοέμβριος 2005

Το τεύχος σας είναι συμπαθητικό και ζεστό και σίγουρα θα βρει πολύ υλικό από την πλούσια παρουσία των Κρητικών στη Ρόδο.

Θυμάμαι πάντα και τη δική μου θητεία στην Αδελφότητα Κρητών και είμαι πρόθυμη να βοηθήσω αν νομίζετε πως μπορώ κάτι να κάνω από εδώ.

Με φιλικούς χαιρετισμούς και πολλές ευχές για το ξεκίνημα
Μάρω Βαμβουνάκη - Αθήνα

Με περίσσα χαρά πήρα στα χέρια μου κι εδιάβασα το πρώτο σου φύλλο. Φανερώνει τον πόθο κάθε Κρητικού να 'ναι σφ χτά δεμένος με το Νησί.

Για την όλη σου εμφάνιση δεν έχω να κάμω καμιά παρατήρηση, ίσια – ίσα σου πέμπω από το Μεραμπέλλο τα συγχαρητήρια μου για την άψογη κατανομή της ύλης, γεγονός που φανερώνει το μεράκι της συντακτικής σου επιτροπής

Μιχάλης Χουρδάκης – Νίσπιτας
Λαογράφος – Νεάπολη Κρήτης

Είμαι κι εγώ ένας αθεράπευτος Κρητικολάτρης. Χρόνια τώρα, κάθε μου λογοτεχνική και καλλιτεχνική δημιουργία περιστρέφεται γύρω από την ιστορία και λαογραφία της Κρήτης, τις δυο αυτές πλευρές της Κρήτης που τόσο διαστρεβλώνονται και αποσιωπούνται…

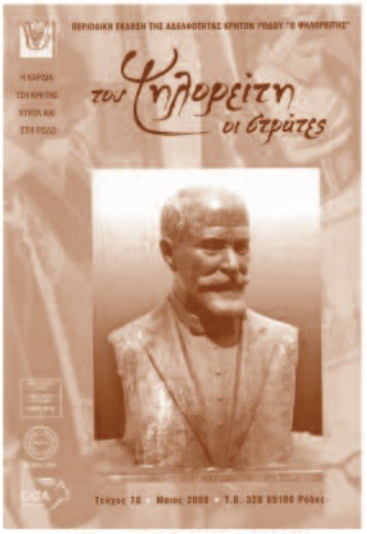
Σε όλους εσάς αξίζει ένα μεγάλο ΜΠΡΑΒΟ.

Γιατί με την απόφαση να εκδώσετε ένα περιοδικό τέτοιου τύπου αποδείξατε ότι είστε πραγματικοί ήρωες. Γιατί είναι πραγματικά ηρωισμός η έκδοση «Του Ψηλορείτη οι στράτες».

Ορθώσατε το ανάστημά σας ενάντια στη λαίλαπα που έχει εισβάλλει στον τόπο μας, της ξένης νοοτροπίας και ζητά όχι μόνο την αλλοίωση, αλλά και την εξαφάνιση του ιστορικού μας ένδοξου παρελθόντος.

Θα περάσετε πίκρες και αγωνίες πολλές. Όμως μην απογοητευτείτε. Συνεχίστε απτόητοι. Δεν πρέπει ν' αφήσουμε τους καταστροφείς αυτούς να μας υποσκελίσουν.

Με όλη μου την αγάπη
Αλέξανδρος Δρουδάκης - Χανιά
Σκιτσογράφος - Συγγραφέας

Τεύχος Νο 70, Μάϊος 2008

Συγχαρητήρια για τις δραστηριότητες σας. Μην αφήσετε και στο μέλλον να σβήσει ο ιερός δεσμός μεταξύ της Μάνας Κρήτης και του καινούργιου τόπου κατοικίας σας. Μεταδίδετε τη φλόγα αυτή και στα παιδιά σας.

Η έκδοση περιοδικού είναι πράξη θεάρεστη. Θα σας δέσει περισσότερο. Θα συντελέσει στην αλληλογνωριμία, αλληλοεκτίμηση και αλληλοβοήθεια.

Στους δύσκολους καιρούς μας. ο Σύλλογος που έχει δικό του έντυπο, δική του φωνή, επιβιώνει και επιβάλλεται…

Φιλικά
Πάρις Κελαϊδής - Αθήνα
Δημοσιογράφος – Συγγραφέας

3ο τεύχος - Μάρτιος 1990

Αγαπητοί συμπατριώτες,

Μεγαλύτερη ευχάριστη έκπληξη δεν μπορούσα να περιμένω, τώρα που επέστεψα στην Αθήνα, από το περιοδικό σας.

Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε

Με χαρά ελάβομεν το καλαίσθητον και λίαν καλλιτεχνικής εκτυπώσεως περιοδικό «του Ψηλορείτη οι στράτες». Διεξελθόντες δε αυτό μετά σπουδής, σπεύδομεν να σας εκφράσωμεν τας ενθέρμους ημών ευχαριστίας και τα ειλικρινή ημών συγχαρητήρια, διότι με την αξιόλογον αυτή έκδοσιν ετιμήσατε πρεπόντως την Μεγαλόνησον και εύανδρον ΚΡΗΤΗ.

Με ιδιαιτέρα εκτίμηση
και φιλικούς χαιρετισμούς
Πρωτοπρεσβύτερος
Ιωάννης Κοτζαμπασάκης – Ρόδος

Αγαπητοί φίλοι – πατριώτες

Δεν είναι δυνατόν με λόγια να εκφράσει κανείς την αγαλλίαση και την ψυχική ευφορία που αισθανόμαστε κάθε φορά που φθάνει στα χέρια μας το περιοδικό «του Ψηλορείτη οι στράτες» που εκδίδεται από την Αδελφότητά μας.

Οι λέξεις «Μπράβο και συγχαρητήρια» είναι το λιγότερο δείγμα για να εκφράσει κανείς τις απόψεις του για το περιοδικό μας. Με τα κείμενά του εκπέμπει την αγάπη μας για την Κρήτη…

Με άπειρη εκτίμησε σ' όλους
τους πατριώτες Κρητικούς
Εμμαν. Γαλανάκης – Ρόδος

Εύχομαι οι «ΣΤΡΑΤΕΣ» να γίνουν λεωφόροι και μέσα από αυτές να περπατήσουν διάφορα θέματα (πολιτιστικά – ιστορικά – κοινωνικά – ψυχαγωγικά κλπ) από αξιόλογους ανθρώπους (διαθέτει πολλούς η Κρητική παροικία της Ρόδου) που αγαπούν την Κρήτη…

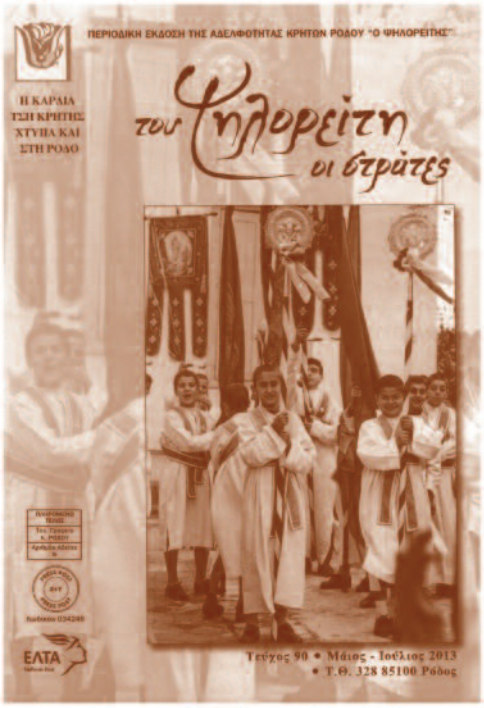
Θα ήτο παράλειψη μεγάλη αν δεν βροντοφώναζα με όσο πάθος μπορώ ένα μεγάλο ΜΠΡΑΒΟ σ' όλους τους συντελεστές της όμορφης πραγματικά εκδήλωσης που έγινε στις 24-11-1989 στο Εθνικό Θέατρο Ρόδου προς τιμή του ολοκαυτώματος του Αρκαδίου.

Κρητικοί και Ροδίτες, φίλοι της Κρήτης, έζησαν μια εθνική μυσταγωγία που συγκλόνισε και συγκίνησε τις ευαίσθητες εθνικές χορδές όλων των παρευρισκομένων.

Με πολύ εκτίμηση
Περικλής Καλαμπόκης – Ρόδος

Τεύχος Νο 80, Νοέμβριος 2010 - Ιανουάριος 2011

Τεύχος Νο 90, Μάϊος - Ιούλιος 2013

Με βάρσαμο κι αρισμαρή - μαντιναδολόγοι

Δυο ξενιτεμένοι

Δυο ξένοι επαντήξανε στσ' έρμης ξενιάς τη στράτα
κι είπεν ο γεις του αλλονού, 'πο πού 'ναι η γενιά σου,
ο τόπος που σ' ανέθρεψε και η δικολογιά σου,
ποια είναι η Πατρίδα σου κι είσαι στα έρμα ξένα;
«Στο ν-τόπο μου ριζίτικα γροικάς και αμανέδες
και γίνουνται ξεφάντωσες, μεγάλα πανηγύρια.
Σπέρνουνε και θερίζουνε, 'λωνεύγουν, λιομαζώνουν
και μες στα λιομαζώματα γροικάς σεβντά κανάκια.
Τρυγού ντ' αμπέλια και κρασί βγάνουνε μυρωδάτο
κι οι γλεντιστάδες πίνου ντο και βγαίνουνε στο κέφι.
Όμορφα γλέντια γίνουνται, γάμοι κανακεμένοι,
χορεύγουν λυγερόκορμες, ντεληκανήδες σβέλτοι.
Παραπονιάρικους σκοπούς παίζουνε με τη λύρα
και μαντινάδες του σεβντά λένε τα παλικάρια.
Κι οντε θα ν-έρθει η Λαμπρή ένας ντουνιάς γιορτάζει,
πέρδικες, λαμπροκούλουρα, σάζουνε οι κεράδες.
Εις τσι ψηλές βουνοκορφές αντάρτες πολεμήσαν
το αίμα ντως εδώκανε λεύτεροι για να ζούμε.
Ήρωες ετιμήσανε το ν-τόπο το δικό μου
κι εστέσανε το μπέτη ντως σα ντα θεριά γενναία».
«Ο τόπος σου 'ναι τόπος μου, ξένε κι αναδακρυώνω
κι έχομε ίδια εθίματα κι ίδιο η καρδιά μας πόνο,
κι ως το γροικώ κι ως το θωρώ είμαστε πατριώτες.
Μια μάνα μας εβύζαξε που τηνε λένε Κρήτη
που 'χει βουνά ψηλόρανα του γέρο-Ψηλορείτη,
τα όρη Λασιθιώτικα, τσι Σφακιανές Μαδάρες».
Ο γεις τ' αλλού εσίμωσε κι εσφιχταγκαλιαστήκαν
και δάκρυ εξεπρόβαλε χαράς στα μάγουλά ντως.
Και μ' ένα στόμα είπανε: «Κρήτη, γλυκιά Πατρίδα,
τέθια ομορφιά εις το ντουνιά αλλού ποθές δεν είδα».

Ευχαριστή Κουκουμπεδάκη

Αθιβολές

Προξενιές στο Θραψανό

Οι Θραψανιώτες ήταν και εξακολουθούν να είναι οι πιο δουλευταράδες της περιοχής. Μεγάλο χωριό, μικρή αγροτική περιφέρεια, έπρεπε να φέρουν ξένα λεφτά στο χωριό τους. Και τα έφερναν με τα πιθάρια, τα σταμνιά και τα τσικάλια που έφτιαχναν. Και ο άνδρας που έφερνε το κύριο βάρος των οικονομικών του σπιτιού, έπρεπε να είναι δουλευτής.

Τα κριτήρια ενός γαμπρού εκείνα τα χρόνια για το Θραψανό δεν ήταν τα λεφτά. Οι Θραψανιώτες ήταν ολιγαρκείς. Ήταν αρκετό να έχει τότε ένα σπίτι, ένα γάιδαρο και όρεξη για δουλειά. Γι' αυτό, όταν γινόντανε προξενιές, τα συζητούσαν αυτά.

- Έχει σπίτι; Ερωτούσαν.

Λέει: «Και μουτουπάκι».

- Και γάιδαρο;

Λέει: «Δυο».

- Ε, δώσ' του τηνε κι άξιος είναι να τη ζήσει.

Γιάννης Καμπιτάκης – Ζωφόροι Ηρακλείου
Αριστοφάνη Χουρδάκη «Εύθυμες κρητικές ιστορίες και ανέκδοτα – Βιβλίο δεύτερο»

Νάκλια

Εργολάβοι

Βοσκός χρόνια ο Γιάννης εκατέβηκε τις προάλλες με την κερά στο Ηράκλειο. Σ' ένα συγγενικό σπίτι που επήγανε τσοι κεράσανε «εργολάβους» κι ο Γιάννης εκουζουλάθηκε.

- Μα είντα γλυκό είναι ετουτονά; Ερώτηξε.
- Εργολάβους τους λένε κι έχουνε όλα τα ζαχαροπλαστεία.

Όταν εφεύγανε με το αγροτικό, εσταμάτησε στην 62 Μαρτύρων κι εμπήκε σ' ένα ζαχαροπλαστείο.

- Τι θέλετε; Ερώτηξε η πωλήτρια.

Εξέχασε όμως ο κακομοίρης.

- Θέλω, θέλω, θέλω ένα κιλό… αρχιτέκτονες.

Γιώργος Βιτώρος «Χαρά σ' εκείνον που γελά με τα παθήματά του»

Η στήλη «Βιβλία που πήραμε» λόγω πληθώρας ύλης αναβάλλεται για το επόμενο τεύχος

ΚΑΣΑΠΗΣ Β. & ΣΚΟΥΛΑΣ Β. Ο.Ε.

Εμπορίο & Σερβις Ελαστικων

✓Ειδικές τιμές στους Κρητικούς και στους φίλους της Αδελφότητας!

6ο χλμ. Λ. ΡΟΔΟΥ – ΛΙΝΔΟΥ • Τηλ.: 2241064025

INTERNATIONAL COACH service

Αθηνών 2, Ρόδος Τ.Κ. 85100
Τηλ. & Fax: 22410 64106
E-mail: inter-coachservices@hotmail.com

people & people

Εθνάρχου Μακαρίου 4 , Ρόδος 851 00
Τηλ. 22410 36444

ΓΡΑΦΕΙΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΗΡΟΔΟΤΟΣ Ι.Μ.Ε. Ε.Π.Ε.

Μανώλης Ψυχογιός

ΕΔΡΑ: ΚΡΗΤΗ 5ο χλμ. Ηρακλείου Μοιρών
Τηλ.: 2810543418, Fax: 2810543419, Κιν. 6944337438
ΑΠΟΘΗΚΗ ΡΟΔΟΥ: 6ο χλμ. Ρόδου - Καλλιθέας
Τηλ.: 2241069319, Κιν. 6944337438

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΜΑΝΑΒΙΚΟ
Από το 1953
ΣΚΟΝΗΣ

ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ & ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
ΡΟΔΟΥ - ΚΑΛΥΜΝΟΥ - ΚΡΗΤΗΣ
Πώληση Χονδρική -Λιανική

Καναδά 37, Ρόδος • Τηλ.: 22410 21779
E-mail: skonisfruit@hotmail.com

Business Software
πληροφορική για επιχειρήσεις

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΤΑΜΒΑΚΑΣ Α.Ε.
ΚΩΝ. ΤΣΑΤΣΟΥ & ΛΙΝΔΟΥ ΓΩΝΙΑ
85100 ΡΟΔΟΣ
Τ. 22410 75218 - 44400
F. 22410 43396
www.b-soft.gr | dt@b-soft.gr

ΑΡΤΟΠΟΙΪΑ ΑΣΤΕΛ

• Παξιμάδια
• Επάζυμα
• Κουλούρια
• Κριθαροκουλούρες

ΟΛΑ τα είδη Αρτοποιείας, & Ζαχαροπλαστικής

ΠΟΝΤΙΚΑΚΗ Δ. & Σ. Α.Ε.

5ο χλμ. Ρόδου Λίνδου • Τηλ: 22410.64650
62503 - 66430 • Fax: 22410.64620

ΠΑΝΑΓΡΟΤΙΚΗ ΡΟΔΟΥ Ο.Ε.

ΠΕΤΡΑΚΗΣ Ε. - ΧΑΤΖΗΜΑΝΩΛΗΣ Π. & Ε.

Γεωργικά Φάρμακα, Λιπάσματα
Σπόροι, Μηχανήματα, Είδη Κήπου
Αυτόματο Πότισμα

Κεντρικό: Σορωνή Ρόδος
Τηλ.&Fax: 2241041142, Κιν. 6944662800
Υποκ/μα: Τριανταφυλλίδη 1, Ασγούρου,
Ρόδος, Τηλ. 2241060470, Κιν. 6946002441

ΤΣΙΠΟΥΡΑΔΙΚΟ - ΜΕΖΕΔΟΠΩΛΕΙΟ

50/50

Φαγητό - Ποτό - 10 ΕΥΡΩ

Ρώμης & Λονδίνου γωνία, Ροδίνι - ΡΟΔΟΣ
Τηλ.: **22410 67810** Κιν.: **6949 823 650**
www.50-50rodos.com
Δευτέρα Κλειστά

FOTO KOLOSSOS

ΚΑΒΡΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ - ΓΡΑΦΙΣΤΑΣ

ΠΑΣΤΙΔΑ
ΡΟΔΟΣ

ΤΗΛ: 2241029544
ΚΙΝ: 6972895447

Ειδικές τιμές στους Κρητικούς και στους φίλους της Αδελφότητας

ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

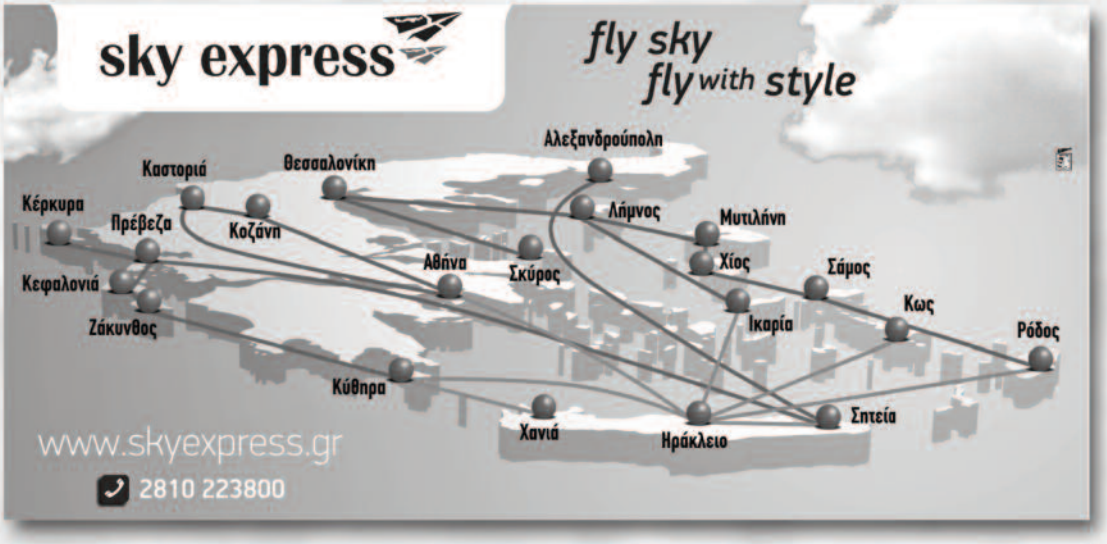
ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΘΑΡΡΙ

Βιβλία, Εικόνες, Εκκλησιαστικά Είδη

Χατζηαγγέλου 3, Ρόδος
Τηλ. 2241035319

Ταβέρνα
ΦΛΩΡΑ

17ο χλμ. Ρόδου - Λίνδου
Αφάντου
Τηλ.: 22410 - 51825
Κιν.: 6978589774

sky express
fly sky
fly with style
Αλεξανδρούπολη
Καστοριά
Θεσσαλονίκη
Κέρκυρα
Πρέβεζα
Κοζάνη
Λήμνος
Μυτιλήνη
Αθήνα
Σκύρος
Χίος
Σάμος
Κεφαλονιά
Ζάκυνθος
Ικαρία
Κως
Ρόδος
Κύθηρα
Χανιά
Ηράκλειο
Σητεία
www.skyexpress.gr
2810 223800

Ι. Ανυφαντάκης ΑΕΒΕ
υδρομεταλ
Επίσημος Συνεργάτης Δωδεκανήσων
LG
Life's Good
υδραυλικά
θέρμανση
κλιματισμός
μπάνιο/πλακάκι
Ρόδος: Περιοχή Ασγούρου, Ρόδος, 85 100, T: 22410.60044, F: 22410.60026, E: inforodos@ydrometal.gr
www.ydrometal.gr

Δροσουλίτες
ακάδικο
με Κρητικούς Μεζέδες
Τώρα σε ΝΕΑ διεύθυνση:
Αλεξ. Διάκου 5, Ρόδος
Τηλ. Ρεζερβέ: 22410 30021